

Västsahara



Nr 2/2009 pris 30:-

Enda tidskriften i Norden om Västsahara

**Marockanska polisens
hämnad: Hot och tortyr**

**Åtal mot svenska
fiskare i Västsahara**

**Stulna tomater i
Sverige?**

TIDSKRIFTEN VÄSTSAHARA

2 2009
juni

Utges av Föreningen Västsahara
och utkommer med
fyra nummer per år.

ISSN 1652-2052

Ansvarig utgivare och redaktör:

Lena Thunberg

Redaktionsråd: Jan Strömdahl,
Martin Wikström, Arto Valtonen,
Natasa Mirosovic och Monica Zak.

Layout: Johan Franzon

Adress: Västsahara

c/o Afrikagrupperna

Linnégatan 21

413 04 Göteborg

tel 031 - 24 72 30

Hemsida: www.vastsahara.net

E-post: vastsahara@brevet.nu

Prenumerationer:

tel 0158 - 139 59

Privatperson: 100:-

Organisation: 125:-

Stödprenumeration: 125:-

Utländsk prenumeration: 200:-

pg 20 40 03 - 8

Föreningen Västsahara

c/o Jan Strömdahl

Mälarvarvsbacken 5

117 33 Stockholm

tel 08 - 668 88 41

070 - 438 88 41

Tryckeri: Markaryds grafiska

Omslagsbild:

Flyktinglägret Smara i

Algeriet nära gränsen

till Västsahara.

Bild: Johan Persson

FN-resolution: Inga nya krav	sid 4
Västsahariska fångar i hungerstrejk	sid 4
Marika Griehsel: Dags att bojkotta?	sid 5
Skarp kritik mot handelsministern	sid 6
"Nästa gång våldtar vi dig på riktigt"	sid 7
Slagna, brända och förnedrade ungdomar	sid 8
Emmaus-kampanj för Västsahara	sid 9
Västsaharafotograf: Johan Persson	sid 10
Stulna tomater hos Coop?	sid 12
Åtal mot svenska fiskare	sid 13
Folkhögskoleelever till öknen	sid 14
Maratonlopp i ökensanden	sid 16
Ahmaidan sprang ifrån polisen	sid 17
Res inte till Marocko!	sid 18

Nästa nummer av Västsahara utkommer i september.



Karta: Björn Eriksson

Svensk chans att försvara folkrätten

Sverige tar över ordförandeskapet för Europeiska Unionen i juli. Då har den svenska regeringen ett ypperligt tillfälle att driva Västsaharafrågan framåt. Kommer regeringen att göra det eller kommer man att vika sig för Frankrike och Spanien? Spanien tar över ordförandeskapet efter Sverige 2010. Därför är det svenska agerandet i Västsaharafrågan så viktigt.

Sedan 1966, då Västsahara (Spanska Sahara) fördes upp på FN:s avkoloniseringsutskotts lista över områden som skulle avkoloniserars, har västsaharierna väntat på att folkrätten ska gälla även för dem.

FN har återigen antagit en resolution som inte innebär något annat än ny väntan i ett år utan några krav på FN-styrkan MINURSO.

34 år i flyktingläger i öknen är en lång tid. En mycket lång tid. Nu växer en tredje generation upp där.

Frustrationen breder ut sig bland de unga i flyktinglägren. Hur länge ska de finna sig i att vara politiskt övergivna av världen och endast tilldelade ett sviktande och otillräckligt matstöd från FN?

I den ockuperade delen av Västsahara fortsätter den marockanska polisens förföljelser, tortyr och våld mot fredliga västsahariska människorättsaktivister. Politiska fångar hungerstrejkar.

- Amnesty International, Human Rights Watch, Freedom House, UNHCR, alla har rapporterat om vad som sker. Ända händer ingenting, konstaterar förbittrade västsaharier.

Den unga fredspristagaren Rabab Amidane har vittnat i både Norge och Sverige om situationen i den ockuperade delen och för studenter i Marocko. Därför misshandlades hennes mamma av marockansk polis i El Aaiún den första maj i år. Sedan 1975 har Marocko fört samma politik. Straffa de anhängare.

Samtidigt besöker Sveriges handelsminister Marocko för att inviga Exportrådets nya kontor i Casablanca. Ännu en fjäder i hatten för Marocko, som nu planerar för nya och större råvarustölder i den ockuperade delen av Västsahara.



Lena Thunberg,
redaktör för Västsahara

Lena Thunberg

Rababs mamma attackerad

Rabab Amidane, som fick norska studenters fredspris i februari, har fått se sina anhängare drabbas som hämnd. I april och maj besökte hon Sverige och pratade på offentliga möten.

Den 1 maj gick flera västsaharier ut på en gata i Västsaharas huvudstad El Aaiún för att snabbt försöka sprida flygblad och visa textbanderoller om Västsaharas rätt till självständighet. Alla sådana fredliga manifestationer är förbjudna. Den marockanska polisen försöker alltid gripa den som inte hinner undan.

Denna gång var Rababs 43-åriga mamma Fatma huvudobjekt för poliserna. De attackerade henne direkt och slog sönder hennes knä. Poliserna hotade mamman med att något skulle hända hennes barn om hon inte slutade med aktiviteter för Västsahara.

Rabab är övertygad om att polisattacken mot mamman är en hämnd för den uppmärksamhet som Rabab har fått i Norge och Sverige i media och på annat sätt.

- Min mamma kan inte gå ut från hemmet i El Aaiún. Huset är bevakat av marockansk polis, berättar Rabab. Min mamma borde åka till sjukhuset, men det går inte.

- Min 16-åriga syster har examen i skolan nu, men hon vågar bara lämna hemmet om hon har många vänner och släktingar runt sig.



Djarva västsaharier trotsar förbud och demonstrerar 1 maj i El Aaiún.

FN-resolution: Inga nya krav

FN-styrkan MINURSO:s mandat förlängdes med ett år av säkerhetsrådet den 30 april.

I resolutionen, som antogs enhälligt, uppmanas Marocko och Polisario att under FN:s ledning hålla informella samtal som en förberedelse för en femte förhandlingsomgång i Manhasset utanför New York. Säkerhetsrådet understryker sin förpliktelse att bistå parterna i att nå en rättvis, varaktig och ömsesidigt acceptabel politisk lösning som ger västsaharierna självbestämmande.

Säkerhetsrådet vill att möjlighet till familjebesök landvägen och inte bara via flyg ska undersökas av UNHCR. Medlemsländerna uppmanas också att ge frivilliga bidrag till dessa förtroendeskapande åtgärder.

I MINURSO:s mandat skrivs inte hel-

ler denna gång in övervakning av eventuella kränkningar av de mänskliga rättigheterna, trots krav från flera av säkerhetsrådets medlemmar och organisationer som Amnesty International.

– More of the same. Det här är i princip en kopia av förra årets FN-resolution. Bara några mindre detaljer skiljer dem åt. Det här räcker inte, konstaterar Brahim Mokhtar, Polisariorepresentant i Norden bistert.

– Det är skamligt att säkerhetsrådet inte ens skriver in respekt för de mänskliga rättigheterna i mandatet.

– Att ha samtal mellan parterna före en femte förhandling kommer inte att leda någonstans. För att nå framgång krävs en helt ny attityd från Marockos sida och från dess supporter Frankrike.

– Det finns inga som helst krav på vad MINURSO ska göra under det kom-

mande året. Det betyder att de kan strunta i oss under ett helt år.

– Det enda som är positivt med den här resolutionen är att västsahariernas rätt till självbestämmande upprepas, säger Brahim Mokhtar.

De fyra tidigare förhandlingsförsök som FN organiserat mellan Polisario och Marocko har inte lett någonstans. Marocko vägrar att gå med på självständighet för Västsahara och presenterar begränsad självständighet, autonomi, som alternativ. Polisario pekar på västsahariernas rätt till självbestämmande och självständighet enligt folkrätt och avkoloniseringsresolutioner.

Frankrike som permanent medlem i säkerhetsrådet har vetorätt.

Lena Thunberg

Fångar i hungerstrejk

Efter 56 dagar avbröt västsaharierna Brahim Baryaz, Alisalem Ablagh y Khallihanna Aboulhassan sin hungerstrejk den 10 april i fängelset Boulemdharez i Marrakech. Den 30 mars hade Brahim Baryaz då förts till sjukhus i handbojor på grund av sitt kritiska hälsotillstånd.

De hade efter möten mellan släktingar och fängelsemyndigheterna blivit lovade att få några av sina krav tillgodosedda och därför beslutat att skjuta upp hungerstrejken en tid.

Kraven var att bli behandlade som politiska fångar och med respekt, få adekvat mat, sjukvård och att få ta emot besök av släktingar. De hade också begärt att få bli avskilda från vanliga fångar.

De tre männen greps mellan april och december 2008 i Marrakech och Goulemine.

– Vi protesterar mot att vi är olagligt fängslade under fruktansvärda förhållan-

den, skrev fångarna några dagar tidigare och tackade för stödet från västsahariska politiska fångarna i fängelserna Bensliman, Taroudant, Ait Melloul, Inzezan och Kenitra i Marocko samt Svarta fängelset i Västsahara.

Deras släktingar hade vädjat internationellt om stöd för dem. De tre männen hade då svårt att röra sig och andas. De spydde blod och föll i koma.

Senare den 30 april, efter att hungerstrejken avblåsts, fastställdes den överklagade domen på två års fängelse för studenten Khallihanna Aboulhassan.

Den 4 maj vädjar människorättsorganisation CODESA till det internationella samfundet att rädda livet på Yahya Mohamed Iaaza, som hungerstrejkat i en månad.

Han greps 29 februari 2008 i Tan-Tan i södra Marocko, torterades av marockansk polis på grund av sina politiska åsik-

ter om Västsahara och dömdes till 15 års fängelse av en domstol i Agadir. Yahya Iaaza är 43 år, har förts bort av marockansk polis två gånger 2005 och 2006. Han lider av astma och reumatism.

Lena Thunberg



"Rädda våra söner" vädjar anhöriga till de hungerstrejkande västsahariska fångarna i april.

Jag känner hur jag inte längre kan hålla tillbaka tårarna då jag sitter och tittar på gamla bilder i redigeringsrummet. Arkivmaterialet från Sydafrika från 1980-talet och från början på 90-talet väcker så många känslor och tankar. Apartheidregimens ständiga övergrepp på

kvinnor, män och barn som kämpade för rösträtt och rättvisa i sitt eget land rullas upp på monitorn.

Dags att bojkotta?

Vår nyinspelade intervju med Sidiswe vävs in i de gamla bilderna. Hon kräver upprättelse för den tortyr hon utsattes för av den sydafrikanska polisen på 80-talet. Sindiswe, gömde fri-

hetskämpar i sitt plåtskjul och därför torterades hon. Hon sparkades i timmar tills hon sjönk ned i cellen och fick ett missfall.

Sanningskommissionens arbete räcker inte, säger hon. Många i det gamla gardet, polis, militär och politiker har inte berättat sanningen runt övergreppen. Inte ställts inför rätta utan fortsätter att leva gott. Men folket i kåkstäderna har knappast sett röken av det nya bättre livet som utlovats sedan Mandela kom till makten 1994, fortsätter Sindiswe.

– Vi är övergivna av alla, till och med av ANC. Det parti som vi kämpade för och som nu sitter vid makten. Desperationen växer och det kan bara leda till en sak. Mer våld och kriminalitet. Så berättar hon, Sindiswe.

Hennes berättelse är svår. Om orättvisor, om oförrätter om djupa sår i hjärtat som inte läker. Jag känner en förtvivlan. Vad händer om samhället inte på riktigt gör upp med sitt brutala förflutna?

Jag vet inte alla svaren förstås men anar hur det kan gå, anar vad arvet som går vidare till nästa generation kan skapa om inte rättvisa, upprättelse och i det långa loppet försoning kan uppnås. Gång efter gång har historien visat oss att förtryck och våld först ledar till att människor går samman och genom aktivism kämpar för sina fundamentala mänskliga rättigheter. Fortsätter förtrycket ökar också kraven på mer extrema

metoder där våld och vapen blir en del av kampen.

Jag hör tongångar från unga västsaharier att det är tid att ta till vapen igen. Deras aktivister torteras i marockanska fängelser. Deras föräldrar blir slagna och hotade då de demonstrerar för en folkomröstning. Omvärlden ger inte sitt stöd till deras rätt att välja sin egen framtid med eller utan Marocko.

Då den svarta majoriteten kämpade för sin frihet gick Sverige i täten för en bojkott mot sydafrikanska varor. Ett utmärkt påtryckningsmedel som delvis hjälpte till att förhindra ett fullskaliga inbördeskriget. ANC kände stöd från omvärlden och valde förhandlingslösning.

Men förtrycket och övergreppen har lämnat djupa sår hos nästan alla. Och samhället är brutaliserat. Efter 15 år av demokrati är ruinerna som samhällsbygget ska ha sin grund på, totalt blottlagda. Det kommer krävas ytterst skickliga ”arkitekter” för att bygga vidare, trots politiska rättigheter och sanningskommission.

Västsaharierna står nästan ensamma. Deras önskan om rättvisa orkar få bry sig om. Jag önskar bara att dessa unga män och kvinnors trauma inte ytterligare ska förstöras genom en ny väpnad kamp.

Att Sveriges ledning inser, att det är fel att skicka fiskebåtar till vattnen utanför El Aaiún. Att information runt situationen och bojkott av varor kan nå mycket långt som påtryckningsmedel.

Så tänker jag när jag torkat min tårar och bilderna rullar vidare. Sindiswe avslutar med orden då vi sitter utanför hennes halvfärdiga hus i kåkstaden.

– Vi kvinnor har alltid sagt det vi tycker och kämpat för vårt människovärde för våra ideal. Vi håller fast vid våra ord. Vi ger oss inte.

Omvärlden ger inte sitt stöd



Marika Griehsel
Journalist

Brahim Mokhtar, Polisariorepresentant:

”Sveriges ordförandeskap i EU är viktigt”

– Sverige har under ordförandeskapet i EU en möjlighet att klargöra unionens relationer med Marocko. Vi har ingenting emot att EU har relationer med Marocko, men de får inte bryta mot internationell

lag, vilket kan innebära att våra naturresurser plundras! säger Brahim Mokhtar, Polisarios representant i Norden.

– I januari 2010 tar Spanien över ordförandeskapet i EU från Sverige. Redan nu

har premiärminister Zapatero sagt att EU:s första toppmöte med Marocko kommer att hållas i Madrid! Något måste alltså göras nu och vi är hoppfulla om att Sverige kommer att se till att våra naturresurser skyddas.

Skarp kritik mot handelsministerns besök i Marocko

– Öka handeln med Marocko. Då kan vi få möjlighet att diskutera mänskliga rättigheter i stället för att hålla på med plakatpolitik, tyckte handelsminister Ewa Björling, när hon invigde Exportrådets nya kontor i Casablanca. Hon får kritik.

”Inga besvärande frågor om Marockos ockupation av Västsahara kommer att ställas. Bara leenden och försäkringar om de goda förbindelserna, som inte tål att känsliga ämnen tas upp.” Så skrev Ann Linde, internationell sekreterare för Socialdemokraterna, samtidigt som handelsminister Ewa Björling besökte Marocko. Nu fick Ann Linde dessvärre fel. Västsahara kom upp, när Björling besökte Marocko. Men det var Marocko som påpekade hur felaktig syn Sverige har på Västsahara-frågan.

Flera socialdemokrater krävde att Ewa Björling skulle tala klarspråk med Marocko, då Björling i början på april besökte landet. Riksdagsledamoten Carina Hägg (S) var en av dessa:

– Jag kräver att ministern i sina kontakter med marockanska företrädare talar om situationen i Västsahara med fokus på mänskliga rättigheter och att en folkomröstning om Västsaharas frihet måste genomföras enligt FN-beslut..

– Eftersom Marocko blockerar FN:s beslut om att låta Västsaharas folk genomföra en folkomröstning om landets framtid måste Sverige trycka på om detta, tyckte Jens Orback, generalsekreterare för Palmecentret.

– Vi förutsätter därför att du i samband med ditt besök kommer att uppmärksamma Marockos förtryck av Västsahara, tyckte SSU:s förbundsordförande Jytte Guteland.

Men nu blev det inte så mycket Västsahara. Handelsminister Ewa Björling skriver på sin blogg att det var Latifa Acherbach på det marockanska utrikesministeriet, som ”uppehöll sig länge vid frågan om Västsahara och mänskliga rättigheter där hon tyckte vi hade en felaktig syn från svensk sida”. Enligt bloggen fick Björling försvara den ”felaktiga” svenska synen.

Inga svar från Björling

Tidskriften Västsahara har bett Björling att förklara hur hon tog upp Västsahara-



Handelsminister Ewa Björling inviger Exportrådets nya kontor i Casablanca tillsammans med M. El Aid Mahsoussi, statssekreterare i utrikeshandelsministeriet.

Foto: Gustav Ahlsson/UD

frågan under sitt besök:

* Vem tog upp Västsaharafrågan, var det Latifa eller Ewa?

* Tog Latifa Acherbach även upp att Sverige har en felaktig syn på EU:s fiskeavtal som omfattar Västsaharas fiskevatten?

* Hans Corell kritiserar EU:s fiskeavtal med Marocko. Hur ser Ewa Björling på Corells kritik?

* Är det en fråga som regeringen tänker ta upp när man är EU:s ordförande-land?

* På vilket sätt pressar vi Marocko när det gäller Västsaharafrågan? Är det genom att öppna nytt handelskontor i Casablanca?

* Togs frågan om Västsahara upp med de övriga ministrar från Marockos regering som Ewa Björling träffade? På vilket sätt?

Men i det skriftliga svar som Ewa Björling lämnar till tidskriften Västsahara ges det inga klagorande angående hur Björling tagit upp Västsahara. Björling nekar inte heller till att det var Latifa Acherbach som tog upp frågan.

I stället påpekar Björling vikten av att öka våra affärer med Marocko:

– En ökande handel leder inte bara till tillväxt och utveckling av välståndet. Den leder även till ett utbyte av idéer och bygandet av relationer. Inom ramen för dessa relationer finns också möjligheten att på ett konstruktivt sätt diskutera mänskliga rättigheter och konfliktlösning bortom plakatpolitiken.

Vad som avses med plakatpolitik, det framgår inte i av Björlings svar.



Långt från Exportrådets nya kontor i Marocko väntar västsahariska flyktingar på att månadsransonen av mjöl, pasta, matolja och linser ska delas ut från FN. Bild: Natasa Mirosovic

Arto Valtonen

”Nästa gång våldtar vi dig på riktigt”

Hayat Rguibi, 19 år gammal, greps av marockansk polis i februari och utsattes för olika former av övergrepp. Hon bestämde sig, trots hot från poliserna, att vittna offentligt om förnedringen och övergreppen. Hennes vittnesmål finns på YouTube.

”Jag bor i El Aaiún och går i nionde klass i grundskolan. När jag var på hemväg från en kvällskurs, stod en bil utanför skolan och väntade på mig. Vid Matalagatan grep de mig. Det var ”Mustachgruppen” som satt i bilen. De band för mina ögon med en smutsig trasa och satte handklovar runt mina fötter. Sedan satte de mig mellan sig i bilen.

– Vad har jag gjort för brott? frågade jag.

– Du är ansvarig för allt som har skrivits på väggarna på Matala-gatan. Du känner människorätsaktivister och politiska fångar, svarade de. Du var också med och välkomnade Hamad Hmad. Varför träffade du honom?

Jag försökte förneka och sa att jag inte har något med detta att göra. De frågade mig också om flygblad som hade legat på Matalagatan.

De körde ut mig till en plats i öknen. Jag vet inte var det var. De slog mig. Sedan ringde de efter fler och större killar från ”Mustachgruppen”. En av dem som kom var Aziz Anouch. Jag kände igen honom.

Det de gjorde med mig sedan är inte lätt att berätta. Det är mycket smärtsamt. Jag är inte den första. Många andra flickor har blivit utsatta för värre saker än jag, men de vill inte berätta. Det tog av mig alla mina kläder. Jag var helt naken. De började med sexuella övergrepp och rörde vid mig och sa saker som jag inte kan prata om. De tryckte upp batonger i mig. De gjorde saker som jag inte kan prata om och som jag inte kan nämna. (Hayat gråter.)

De luktade alkohol.

– Du var på den och den gatan, sa de

till mig.

– Jag känner inte till den gatan. Jag känner bara till Daddach-gatan*, svarade jag.

Då blev de helt vansinniga och slog mig i 15 minuter och använde alla former av tortyr, som man använder mot alla västsaharier. De slog mig på ställen så att det inte ska synas.

Detta är för mycket. Det går utanpå allt.

Plötsligt ringde min mobil och de såg att jag hade meddelande från utlänningar och Sabbar. Då frågade de om jag hade kontakt med utlänningar och att de skulle döda mig för detta. De sa att jag hade kontakt med människorätsaktivister.

De hotade mig och svor att om jag vittnade om vad som hade hänt skulle de våldta mig på riktigt nästa gång.

– Nästa gång ska vi begrava dig. Ingen kommer att hitta dig, sa de.

De tog fram syra för att hålla över mina fötter. Jag blev rädd och trodde verkligen att jag skulle dö där. Då sa en i gruppen till de andra att sluta. Det fanns ju inget mer att göra.

Det fanns ingenting jag kunde göra. Det som var värst var att de tog en massa kort på mig, när jag inte hade några kläder

på mig, när jag var helt naken.

Men det här kommer inte att påverka mig. Det finns andra flickor som har varit med om hemskare saker. Folk ser ned på kvinnor som har blivit våldtagna. De blir hotade av poliserna. Därför vill inte dessa kvinnor berätta vad de har varit med om. De håller tyst.

Men jag kommer att vara längst fram i maifestationer.

Bara Gud vet vad jag har varit med om. Det är svårt men Gud kommer att hämnas för oss.

Länge leve SADR! Jag hälsar till alla västsaharier i ockuperat område och i befriat område.

Jag vill säga till vår president.: Vi är förtvivlade. Vad vi än gör, förföljer de oss. Vi är unga.

Det finns så mycket att berätta, men jag kan inte. Jag skäms så över att berätta allt detta.

Bara Gud vet om min situation.

Översättning till svenska från YouTube
Lena Thunberg

* Mohamed Daddach är en av Västsaharas mest kända politiska fångar. Han satt fängslad i 22 år och släpptes 1999.



Hayat Rguibi, valde att berätta om polisvåldet på YouTube, trots att hon är hotad till livet av marockanska myndigheter.

Rabab Amidane berättar om våldet:

Slagna, brända och förnedrade ungdomar



Bild: Linda Johansson

– Jag är helt chockad efter att ha sett dessa bilder, säger en deltagare på Emmaus Stockholms Västsaharadag den 25 april. Den västsahariska studentiskan Rabab Amidane har just visat fotografier på miss-handlade och torterade västsahariska vänner och bekanta. De är slagna, brända, blodiga, har enorma blåmärken och många av dem har förnedrats, klätts av nakna och dumpats i öknen.

I februari hämtade den västsahariska studentiskan Rabab Amidane sitt fredpris i Trondheim i Norge. Priset utdelas av de norska studenterna och är det enda fredspris i världen som utdelas av studenter till studenter. Rabab Amidane fick det för sitt modiga informationsarbete om de västsahariska ungdomarnas svåra situation vid universiteten i Marocko och i ockuperat område.

– Så fort det blev offentligt att jag skulle få priset blev två av mina vänner kidnappade och misshandlade av den marockanska polisen, berättar Rabab Amidane. Mig har de inte angripit än, men de går på mina vänner och min familj i stället. Polisen kontaktade min pappa och ville att han skulle övertala mig att inte resa till Norge och ta emot priset.

– En annan vän är Hayat som misshandlades grymt och som har vågat gå ut offentligt med sin berättelse. Det är mycket modigt. Det är inte lätt för en kvinna i ett arabland – även om det är bättre hos oss – att berätta om sexuella övergrepp, som man har blivit utsatt för. Det är tabu och kan påverka hela framtiden, möjlighet att bilda familj etc. Vi vet att det förekommer, men väldigt få kvinnor berättar om det. Det är för skamligt. Det handlar

om vår värdighet. Därför är det så satsningsaktigt att använda våldtäkt som vapen.

Hur ser du på fredspriset som du fick?

– Jag är så glad för priset. Det gav mig tillfälle att prata om Västsahara med en massa människor och med media i Norge. Det var nämligen en internationell festival samtidigt med många internationella gäster. Västsaharafrågan fick mycket uppmärksamhet. Det var också en stor uppmuntran för de västsahariska ungdomarna i ockuperat område. Nu ser de att frågan uppmärksammas och inte glöms bort. Det ger dem kraft och mod att fortsätta kampen.

Vad har hänt med dig det senaste året?

– Förra våren rapporterade jag om manifestationer, som vi gjorde vid universitetet i Marrakech och om allt våld och förföljelser från polisen. En av studenterna blev utslängd genom ett fönster av polisen. Han är nu förlamad. Jag återvände till Västsahara efter det och började sedan studera i Agadir i januari. Där var det samma brutalitet som i Marrakech. I december hade två studenter medvetet körts ihjäl av en buss, när de protesterade mot att de inte skulle få åka med. Ungdomarna satte sig helt sonika ned på marken framför bussen. Bussföraren fick 4 månaders fängelse. Det var allt.

– Jag återvände därför till Västsahara igen. Det är svårt. Jag vågar inte gå ut om jag inte har någon släkting med mig. Jag är helt enkelt rädd för att bli ihjälslagen eller gripen. Polisen kan alltid hitta på någon anledning till att gripa mig. Jag känner mig absolut inte säker.

Hur är situationen för ungdomarna i den ockuperade delen av Västsahara?

– Det är fler poliser på gatan och fler soldater nu. Därför är det svårare att genomföra fredliga manifestationer. Det kan gälla att skriva på väggarna eller att hänga upp flaggan i elledningar.

– Polisen kommer hem till aktivister och griper någon på måfå och torterar personen för att få ut information. Det är hemskt. De sliter av oss kläderna, hänger upp oss i en hand eller fötterna, vi får elchocker och tvingas sitta på glasflaskor. Hela tiden har man förbundna ögon och handklovar. Det spelar ingen roll om det

är en kvinna eller ett barn. En aktivist är en person som kanske deltar i eller organiserar manifestationer, skriver rapporter, är medlem i en människorättsorganisation, tar foton eller filmar.

– I skolorna samarbetar de marockanska lärarna med polisen. Jag stängdes av tre gånger för att jag pratade om Västsahara. I alla läroböcker står det att Västsahara är en del av Marocko. Den marockanska befolkningen och vi blir hjärntvättade.

– Våra föräldrar pratade aldrig politik med oss före 2005. De var helt enkelt rädda och värnade om sina barns säkerhet. Alla vet att 500 västsaharier fortfarande är försvunna sedan 80-talet. Men nu stöder familjerna aktivisterna.

– Västsahariska ungdomar är verkligen frustrerade. Ingenting händer. Situationen fortsätter som förut, trots att flera internationella organisationer har rapporterat om övergreppen och våldet mot västsaharier. I 33 år har vi levt under denna ockupation. Vår situation är miserabel, men fattiga marockaner som flyttar hit har efter några år fina hus och bilar. Det är inte rätt.

– Västsahariska ungdomar, som inte sysslar med politik, får inga jobb, trots att de kanske till och med har en examen från universitet i Marocko.

– Om du verkligen ska få ett jobb måste du ha någon släkting som hjälper dig. De enda offentliga jobb som västsaharier får är renhållningsarbete. Västsaharier försöker jobba med privat handel via Mauretanien, några har pension från Spanien och andra har kameler och getter.

– Västsaharier försöker ta sig ut ur landet men det är också svårt. Den enda möjligheten är de små båtarna. På Kanarieöarna är det också svårt att få jobb i denna kris. Västsaharier som har jobbat i Spanien kommer nu tillbaka.

– Västsaharierna vill att Polisario ska starta kriget igen.

Lena Thunberg



Rabab Amidane tilldelas de norska studenternas fredspris. Då träffar hon också Desmond Tutu.



Emmaus-kampanj för Västsahara

– Vi har stött de västsahariska flyktingarna både politiskt, ekonomiskt och materiellt i många år, men det var ett tag sedan vi gjorde en större informations-satsning, säger Anna Nilsson på insamlingsorganisationen Emmaus Stockholm.

Under två veckor i april hade föreningen en kampanj om Västsahara. I lokalen på Götgatan fanns ett tältliknande hörn, där elever från Jakobsbergs folkhögskola bjöd på te och berättade om sin resa till de västsahariska flyktinglägren. Här fanns också en fotoutställning, västsaharisk musik, ett bildspel, en namnsamlingslista och en "mur", som man symboliskt kunde riva. Föreningen hade bjudit in Rabab Amidane, som hade ett hektiskt program för att träffa politiker, humanitära organisationer och media.

– Vi är nöjda med kampanjen, som avslutades med en seminariedag, säger Anna Nilsson. Det har varit mycket folk här hela tiden och Rabab har fått uppmärksamhet i media.

Västsaharafotograf: Johan Persson



– Jag var i flyktinglägren och i Tifariti i befriat område på en reportageresa 2006. Vi träffade bland andra svenskan Mikaela Wallinder, som arbetade för brittiska Landmine Action med minröjning i befriat område. I flyktinglägren besökte vi senare Minofcerentret.

– Det var väldigt lättjobbat där, för folk var öppna, lättpratade och trevliga. Det kändes helt tryggt jämfört med många andra ställen som jag har arbetat på som fotograf utomlands.

– Själva situationen därnere är helt bisarr. Så många människor som bara sitter där ute i öknen och väntar. Det finns ju ingen infrastruktur, inget jordbruk, ingenting att leva av. Bara öknen. Bara en enda väntan.

– Det konstiga är att ingen gör något. Ingen bryr sig. Folk vet ju inte ens om att landet existerar!

– Det är förvånande att de inte har tagit till våld. Jag hade nog själv inte haft tålamod att vänta och leva på det sättet så länge.

”Situationen är helt bisarr”





Tomatodlingar i Dakhla.

Stulna tomater hos Coop?

–Varifrån kommer de här tomaterna? De är förpackade av det fransk-marockanska företaget Azura med kontor och odlingar runt Agadir men också i Dakhla, i det ockuperade Västsahara.

Den norska konsumentorganisationen Norwatch ställde frågan till en norsk Coop-affär nyligen. Det visade sig att en del av tomaterna kom från odlingar i Dakhla. Coop Norge var snabb att ge besked till sina leverantörer:

– Vi vill inte ha några produkter från Västsahara.

Stulet gods från Dakhla

Tomaterna från Dakhla är folkrättsligt sett ”stulet gods”, eftersom de producerats på ockuperad mark och sålts utan att invånarna i det ockuperade territoriet gett sitt samtycke och får del av inkomsterna.

VästsaharaAktionen upptäckte Azuratomater också hos Coop Bromma i mars.

–Vi har fått försäkringar om att den sortens tomater vi säljer inte odlas i Dakhla, säger Sara Cramér, på Coops inköpsavdelning.

Försäkringarna kommer från leverantören! Ingen oberoende källa, alltså. Men just nu är inga vidare inköp aktuella, meddelar Coop.

Den som vill hålla matbordet rent från sådant stulet gods får det svårt i framtiden. Frågan om maten är stulen eller inte kommer att höra till vardagen för oss konsumenter, i takt med att Marocko ökar sin exploatering av de ockuperade delarna av Västsahara. Det finns ingen gränskontroll dem emellan, och ingen pålitlig ursprungsmärkning, eftersom det handelsavtal som EU slutit med Marocko inte gör någon skillnad mellan Västsahara och Marocko. I praktiken verkar EU ha accepterat och erkänt ockupationen.

Marocko planerar för stora investeringar

Nu redovisar Marocko nya, storskaliga exploaterings- och investeringsplaner för

den ockuperade delen av Västsahara. Planerna omfattar utvidgning av den befintliga fosfatutvinningen, av den artificiella grönsaksodling som byggts upp de senare åren, återupptagen oljeprospektering och planerad utvinning, prospektering och utvinning av andra mineralfyndigheter och industriinvesteringar i huvudstaden El Aaiún och hamnstaden Dakhla. I månadsskiftet offentliggjordes, enligt marockansk press, att Marocko skapar tre exportinriktade frizoner, främst för grönsaker och fiskprodukter, nära dessa två städer. Dit ska utländska företag lockas med skattefrihet och andra förmåner.

För Sverige innebär detta att allt fler varor från ockuperat område riskerar att nå svenska hushåll och företag. Men också att svenska företag inbjuds att lämna offerter på leveranser till eller entreprenadarbeten i Västsahara eller att placera produktion eller lager på ockuperad mark.

Vad betyder folkrätten för Reinfeldt?

Marockos agerande försätter Fredrik Reinfeldt i ett dilemma. Ska han följa folkrätten eller vinstintressena? Han sa i riksdagen i mars: ”Jag hoppas att vi inte ska

behöva hamna i ett läge där vi säger nej till folkrätten.” Carl Bildt säger, att den svenska regeringens hållning är att Västsahara är ockuperat av Marocko och att Marocko inte har rätt att för egen vinning utnyttja Västsaharas naturresurser.

Det betyder alltså att vi ska stänga ut varor från ockuperat område. FN:s Charter of Economic Rights and Duties of States föreskriver dessutom att ”Ingen stat har rätt att främja eller uppmuntra investeringar som kan utgöra ett hinder för befrielsen av ett ockuperat territorium.”

Men om inte EU:s avtal med Marocko undantar Västsahara, så kommer brotten mot folkrätten som ett brev på posten. Västsaharisk fisk och tomater kan komma hit under marockansk flagg. Vi konsumenter, importörer och investerare som vill handla etiskt och som vill följa folkrätten och FN:s etikprinciper i Global Compact, lämnas i sticket, om inte regeringens retorik följs upp i praktisk handling.

Vad gör alltså den svenska regeringen i EU och på hemmaplan?

**Sören Lindh
VästsaharaAktionen**

6 000 personer, nästan samtliga marockanska bosättare, arbetar vid grönsaksodlingarna utanför Dakhla. Det är ett flera kvadratkilometer stort område. Det fransk-marockanska bolaget Azura har tomatodlingar här och i Agadir.
Källa: Norwatch.

Tomaterna på bilden upptäcktes på Coop i Bromma i mars.





Ett av de svenska fiskerfartygen blockerades i Fiskebäcks hamn i Göteborg av Greenpeace-aktivister i juni 2008. Bild: Greenpeace

Åtal mot svenska fiskare i västsahariska vatten

Två yrkesfiskare från Göteborg tjänade 20 miljoner netto på att fiska olovligt i Västsaharas vatten i 13 månader. De åtalas nu för grovt otillåtet fiske.

I april lämnade kammaråklagare James von Reis in ett åtal mot två fiskeriföretag i Västra Frölunda i Göteborg. Firmatecknare är en 62-årig och en 53-årig yrkesfiskare.

Åtalet gäller 13 månader, från april 2007 till maj 2008, då de båda männen ska ha bedrivit olovligt yrkesfiske utanför Västsaharas kust med två fartyg, 63 m respektive 40 m långa. Fartygen saknade fartygstillstånd för yrkesfiske i allmänhet samt särskilt tillstånd från EU för att fiska i dessa vatten.

De båda båtarna har trålat i par och de båda männen samt nära familjemedlemmar eller släktingar har tjänstgjort som befälhavare. I besättningen har dessutom fiskare från både Sverige, Marocko och Västsahara ingått.

Fisket har bedrivits kontinuerligt. Efter avdrag för bland annat löner till den afrikanska besättningen och lokala fiskelicen-

ser har de båda männen gjort en nettovinst på 20 miljoner kronor; 14 miljoner för 2007 och 6 miljoner för 2008.

Brotten anses som grova, eftersom de har begåtts systematiskt under lång tid och avsett fångster av stort värde.

Enligt kammaråklagaren kan straffen bli fängelse eller mycket kännbara böter vid en fällande dom.

De båda männen förnekar brott men medger att de har befunnit sig i vattnen utanför Västsahara. De menar att de har haft ett så kallat bareboatkontrakt med en nordafrikansk aktör i den västsahariska staden Dakhla och bara varit inlånade för att hjälpa honom. Svenskarna har fungerat som lärare och assisterat med kunskap och goda råd. Det var denna verksamhet och hyra av båt som inbringade inkomster, hävdar de åtalade.

Polisen hittade dock vid en husrannsakan skriftlig dokumentation på hur mycket yrkesfiskarna tjänade i nettofångstvärde.

EU:s fiskeavtal med Marocko

EU:s fiskeavtal med Marocko, som trädde i kraft under 2006, innebär att max 137 fartyg från 11 länder får köpa fiskelicenser av Marocko. Dessa länder är Frankrike,

Tyskland, Irland, Italien, Lettland, Litauen, Nederländerna, Polen, Portugal, Spanien och Storbritannien. Avtalet gäller till 2010 och kostar EU 144 miljoner euro. Generellt sett betalar båtägarna enbart 20 procent av kostnaden för tillträdet, resten betalas av EU:s skattebetalare. Det förra avtalet, som inte förnyades av Marocko 1999, gällde 500 båtar, varav de flesta från Spanien och Portugal.

Sveriges regering röstade som enda land nej till avtalet i ministerrådet 2006 på grund av att de västsahariska vattnen inte var uteslutna ur avtalet. Avtalets legalitet debatterades häftigt i bland annat EU-parlamentet.

Greenpeaceaktion mot Göteborgsbåt

I juni 2008 blockerade ett 20-tal aktivister från Greenpeace en av de två trålarna från att lämna Fiskebäcks hamn i Göteborg på grund av att fartyget fiskade illegalt utanför Västsahara. Greenpeace uppmanade myndigheterna att kvarhålla fartyget tills den pågående förundersökningen mot fartyget och dess ägare avslutats.

Lena Thunberg

Folkhögskoleelever till öknen

”Vi glömmmer dem

Den ettåriga Västsaharakursen vid Jakobsbergs folkhögskola närmar sig sitt slut.

Deltagarna har studerat svensk och europeisk flyktingpolitik i teori och praktik och Västsaharakonflikten i synnerhet. Efter en sex veckor lång resa till Spanien och de västsahariska flyktinglägren har deltagarna återvänt och föreläser under april och maj om Västsahara. De har också samarbetat med Emmaus Stockholm i deras Västsaharakampanj.

I Madrid träffade klassen flyktingorganisationer och spanska solidaritetsföreningar, till exempel FISAHARA som organiserar filmfestivalen i lägren varje år.

Fyra veckor bodde deltagarna i flyktinglägren. De höll i workshops om genus och makt, filminspelning och digital filmredigering. Målgruppen var unga kvinnor. De jobbade själva i tre grupper med radioproduktion, filmproduktion och en reportagebok. De olika grupperna levde ihop med varsin familj under hela tiden.

De åkte till Tifariti i den befriade delen av Västsahara, där de bodde med beduinfamiljer. Den marockanska muren var de också nära.

Radiogruppen jobbade mest med Minskadecentret utanför Rabouni och skrev en blogg för P3 på Sveriges Radio under hela resan. Deltagarnas arbeten, reportage och berättelser kommer att publiceras på www.vastsahara.org

Några av bloggtexterna kommer här.

**Martin Wikström,
lärare på Jakobsbergs folkhögskola**



Sandkornen följer

Varje dag blir jag påmind om vårt hem i Sahara. Framför allt tänker jag på de fina människor vi träffade och det goda mottagande vi fick i allas hem.

De vänner som jag inte kommer att glömma och en dag vill återse är bland andra Bendir, vår chaufför som körde oss över Sahara-öknen på nästan osynliga vägar. En liten man med mycket kraft och stort hjärta.

Jag kommer att sakna Nagla, en

”Då skulle både du och jag

– Jag föddes i Myidzak som ligger i vad som nu är befriat område, berättar Sikhton. Min familj levde som beduiner och vi bodde där det fanns mat och vatten till vår boskap. Senare bosatte vi oss i El Aaiún. Det var på den tiden då Spanien fortfarande styrde över Västsahara. Jag minns hur folket började organisera sig mot kolonialismen och läget började bli mer och mer oroligt.

– Jag var bara barn när vi flydde hit till den mest ogästvänliga delen av Sahara. Först hade vi en jeep, men vi blev beskjutna av marockanska trupper. Bilen gick inte att reparera, så vi vandrade och red på kameler resten av vägen. Det tog en månad och 15 dagar för oss att komma fram till flyktinglägren. För vissa tog det mycket längre tid och många kom aldrig fram. Jag har sett så mycket

hemskt i mitt liv att jag inte kan tala om allt. Då skulle både du och jag börja gråta. En gång såg jag en soldat skära upp en gravid kvinnas mage och plocka ut fostret.

– Jag är glad att jag är vid liv och får vara med dem jag älskar. Min vardag består av att hjälpa barnen, laga mat och göra hushållssysslor. Det är ett mycket tungt liv som vi västsahariska kvinnor har. Det här klimatet är egentligen omöjligt att leva i och allt blir svårt. Men jag är glad att jag har mina döttrar och barnbarn, som hjälper mig. När sysslorna hemma är klara, arbetar jag ibland i en kiosk. Vi är ett kvinnokooperativ som äger den och delar på vinsten. Det är bra att kunna tjäna lite extra pengar, så att man inte bara är beroende av bistånd.

– När jag tänker på framtiden drömmer jag om självständighet. Det

Filmgruppen i Västsaharakursen hade i februari en workshop på Olof Palme-skolan i flyktinglägret El Aaiún.

Foto: Yvonne Hamawandi

aldrig”



ljer med hem

självständig ung dam som med sin intensiva blick avslöjar att hon en dag kommer att vara en ledare för andra kvinnor och män. I timtals kan hon diskutera världspolitik och situationen för västsaharier.

Allra mest kommer jag att minnas Omar, vår tolk och organisatör. Han var med oss från början till slutet och hjälpte oss med allt, en spindel i nätet, som uppdaterade oss om händelserna i

världen. Hans dröm är att arbeta som producent för nyhetskanalen Al Jazeera.

Jag trodde aldrig att Sahara skulle innehålla så mycket kärlek och mod hos dess folk och jag är glad över att en del av sandkornen följer med mig hem. Alltid kommer jag att stödja kampen för ett fritt Västsahara.

Text och bild: Somayeh Bozaghian

börja gråta”



kommer alltid att finnas en brist inom mig, en hemlängtan. Krig är en väg att gå, men vem vill egentligen ha ett krig? Jag vill mycket hellre att

fredsamtalen ska lyckas, men jag tvivlar starkt på det.

Text och bild: Elin Carlmark

Väntan

Jeepen skakar och guppar fram genom natten. Ur stereon dånar mauretansk popmusik. Utanför vindrutan breder öknen ut sig. Allt är precis som för en månad sen, då vi var på väg från flygplatsen i Tindouf till flyktinglägret Smara. Och allt är tvärtom. Vi är på väg härifrån. Om några timmar kommer allt det här att verka som en dröm. Overkligt och avlägset.

Aldrig förut har jag kommit så nära ett krig. Jag minns besöken på Centret för krigsskadade och minoffer, några kilometer ifrån Smara. Jag tänker på Said med de skrattande ögonen, som har legat förlamad i sin säng sedan mer än 10 år tillbaka. Jag tänker på Aklajilha, som alltid är omgiven av släkt och vänner och som förlorade två föräldrar och ett ben i flykten från Västsahara för mer än 30 år sedan. Jag tänker på Mariam, som drömmer om att bli arabisk popsångerska och som sitter i rullstol.

Detta är krig, 18 år efter vapenvilan. Alla går i väntan. Väntan på mening, väntan på frihet – väntan på ett nytt krig. Det är inte långt borta nu. Ökensanden rinner ur timglaset. Snart klämtar klockan för de västsahariska flyktingarna. De är trötta på att vänta.

Jag försöker fokusera blicken på sandkorn och stjärnor men stirrar mig blind på min egen spegelbild i rutan. Jag hoppas att jag aldrig glömmer vad väntan är. Och jag hoppas att jag aldrig glömmer vad krig är.

Sara Bergström

Maraton- lopp i öken- sanden



I flyktinglägret Dakhla genomfördes Sahara Maraton för skolbarnen. Bild: Daniel Bladh

– Jag ska springa Sahara Maraton, sa eu-parlamentarikern Jens Holm (mp) för drygt ett år sedan. Så blev det inte, men två av hans medarbetare i Bryssel deltog i årets maratonlopp i stället. Detta är deras berättelse.

I mitten av februari deltog vi i Sahara Maraton, som genomfördes vid det väst-sahariska flyktinglägret Smara i södra Algeriet. Totalt var vi ungefär 500 deltagare från olika delar av världen i maratonet, som nu arrangerades för den nionde gången. Projektet genomförs till stöd för den väst-sahariska befolkningen och Polisario samt för att skapa internationell uppmärksamhet kring Marockos ockupation.

Vi anlände till Smara tidigt på lördagsmorgonen den 21 februari. Väl framme fördelades vi i olika grupper, som skulle bo tillsammans i olika väst-sahariska familjer. De flesta familjer hade en enklare form av stenhus, men ett större kvadratisk tält utgjorde den sociala knutpunkten, där människor kom och gick. I tältet huserade vi. Vår värdfamilj ombesörjde tillagning

av mat, serverade te, sjöng och dansade. Värmen och gästfriheten var påtaglig.

Hurrarop och visslingar

Efter några dagars vila genomfördes så maratonet. Det fanns fyra olika distanser, ett helt maraton, ett halvt, samt tio och fem kilometer. Beroende på distans busades vi ut från samlingspunkten vid olika tillfällen under morgonen. Sedan påbörjades löpningen under förmiddagen. Just denna dag var det relativt molnigt, så värmen var inte pressande. Maratonet slingrade sig sedan genom väst-sahariska läger, där kvinnor och barn hurrade. Sedan kom långa partier direkt i öknen, där istället stillheten och ödsligheten dominerade.

Maratonet avslutades inne i Smara, där vi möttes av hurrarop och visslingar. När vi väl kommit över mållinjen fick vi också en medalj om halsen samt kanske än viktigare; stora mängder vatten! Den deltagare som snabbast kom i mål var en algerisk löpare.

Lillmaraton för skolbarnen

Dagen efter maratonet åkte vi vidare till flyktinglägret Dakhla, som låg åtskilliga timmar iväg med buss. Här spenderade vi två dagar tillsammans med en annan väst-saharisk familj. I Dakhla genomfördes en gemensam fotbollsmatch mellan väst-saharier samt de europeiska deltagarna. Väst-saharierna vann enkelt.

Det arrangerades också ett maraton för skolbarnen. Barn i olika åldrar sprang

ungefär en kilometer, innan det nu var vår tur att välkomna dem med visslingar och hejarop. Väl i mål fick barnen en medalj och t-shirt.

Möten med väst-saharier

Den sista natten spenderade vi åter hos familjen i Smara. Vi hade tagit med oss mat och under kvällen var det vi, som stod för förberedelse av middag. Vi tillagade pasta med en smakrik grönsakssås som uppskattades, men våra väst-sahariska vänner utropade ”hara hara!” (hett, hett!). Vi lyckades nog också röra om lite i de sociala konventionerna, eftersom vi var tre män och bara en kvinna, som stod i köket och lagade mat och sedan diskade.

På fredagen var det dags för hemfärd och efter några timmars försening landade vi med det chartrade planet i Madrid efter midnatt. Vid lunchtid följande dag åkte vi vidare hem med planet till Bryssel.

Vårt allmänna intryck av deltagandet i Sahara Maraton är positivt. Möjligheten att bo tillsammans med familjerna i flyktinglägren ger trots diverse språkhinder en enormt personlig inblick i väst-sahariernas vardagsliv och deras syn på ockupationen och längtan efter ett befriat Västsahara.

**Daniel Bladh
Berit Dahlström
Bryssel**

Ahmaidan sprang ifrån polisen

Vi träffar Ahmaidan Salah Hmatou efter att han har sprungit i mål som fyra på distansen 10 km i Sahara Maraton. Hela tiden får han glada tillrop och folk kommer fram och klappar honom på axeln.

Ahmaidan är född i Västsaharas huvudstad El Aaiún. Han har alltid varit en god löpare och togs med i det marockanska landslaget, när han var 13 år. Skämtsamt berättar han att han blev så snabb på att springa, eftersom han var tvungen att springa ifrån den marockanska polisen hela tiden.

Ären i det marockanska landslaget var fyllda av diskriminering, berättar Ahmaidan. Han tvingades att flytta från sin familj till Rabat. Det faktum att han var västsaharier gjorde att han inte fick vara med och tävla så många gånger.

Ahmaidan är en hjälte för många västsaharier. Han vann deras hjärtan år 2003 i Agde, Frankrike. Han var där för att springa för Marocko, men när han sprungit de 10 kilometrarna och kommit först över mållinjen drog han fram en västsaharisk flagga ur shortsens.

Efter sin modiga och farliga handling tvingades Ahmaidan söka politisk asyl i Frankrike. Nu springer han för den franska klubben Casa Avignon. Han säger att han inte är rädd, trots att han får hotbrev och hotsamtal var dag. Det syns i hans ögon att han är glad att vara här i Smara i flyktinglägren för att springa.

**Text och bild: Elin Carlmark
Jakobsbergs Västsaharakurs**



Res inte till Marocko!

53 000 personer kom till TUR-mässan i Göteborg 19 -22 mars. Detta är Skandinavien ledande mässa för turism, resor och möten mellan branschfolk och allmänhet. Marockanska statens turistbyrå i Stockholm fanns som vanligt på plats.

– Jag har inga kunskaper om Marockos politik beträffande Västsahara. Jag är överhuvudtaget inte insatt i den problematiken. Det är inte TUR:s roll att agera domare över länders beteende. Det finns internationell rätt som jag anser att alla länder skall följa. TUR kan och skall inte ta parti i det ena eller andra fallet, säger



Hela Västsahara är en del av Marocko enligt Marockanska turistbyråns foldrar.

Per Magnusson, biträdande mässansvarig.

I foldrarna vid Marockanska statens stora monter kan man läsa om de ockuperade västsahariska städerna Dakhla, Smara och Laayoune: "And Laayoune, a modern town rising triumphantly from the sands..." "At the southernmost point, at the mouth of the Rio de Oro, Ad'Dakhla, an ideal fishing spot in one of the prettiest bays of the coastal Sahara."

I broschyren Kasbah-rutten beskrivs lyriskt rosenfestivalen i Kelaa-M'Gouna i Atlasbergen i Marocko i maj varje år: "Genom palmdungar och trädgårdar går vägen vidare fram till de vackraste rosen-trädgårdarna i hela dalen, till Kelaa M'Gouna med sina tusen och åter tusen rosor."

Det var utanför Kelaa-M'gouna som 130 västsaharier hölls fängna i ett hemligt fängelse till 1991 under omänskliga förhållande. 47 västsaharier dog av tortyr och umbäranden där. Mamia Salek överlevde 16 år i de hemliga fängelserna Kelaa-M'Gouna och Agdz i närheten. Hon var 14 år, när hon greps. Föräldrarna dog av tortyren efter ett respektive sju år.

Utanför Svenska Mässans lokaler i Göteborg står flera ungdomar och delar ut flygblad. "Res inte till Marocko!"

– Det är nästan bara positiva reaktioner från turistmässans besökare. Nästan alla tog våra flygblad, berättar Christoffer Eriksson från Färnebo folkhögskolas filial. Det blir en riktig aha-upplevelse för många, som inte har en aning om konflikten.



Flygbladsutdelning utanför Turistmässan i Göteborg i mars.

– Det viktigaste med den här kampanjen är ju inte i första hand att se till att Marocko bojkottas som turistland utan att informera människor om Västsahara, ett land som fortfarande är en koloni. Sedan får folk göra sin egna val, säger Mohamed Hama Ali från SSU. Det här var en jättebra aktion.

– Själv blev jag medveten om konflikten genom Clownen utan gränser för fyra år sedan. De hade då besökt de västsahariska flyktinglägren och gjorde en föreställning om detta, berättar Alex Veitch från Färnebo folkhögskola. När vi delade ut flygbladen här, var det många som stannade till och ville veta mer.

Lena Thunberg

Rädda de hungerstrejkande!

Nio västsahariska människorättsorganisationer vädjade den 12 maj till omvärlden att rädda livet på de västsahariska fångarna Yahya Iaaza, Ali Najem Boba och Ali Buamoud. De har hungerstrejkat sedan den 4 april mot förhållandena i fängelserna Ait Melul och Inzegan i Marocko. Läget är kritiskt för fångarna.

Rababs bror trakasserad

Rabab Amidanes bror El Ouali Amidane, som dömts till fem års fängelse för att ha deltagit i en fredlig demonstration, överfölls av fångvakter i fängelset Taroudant i Marocko den 13 maj.

Han får inte ta emot besök av släktingar och får ingen medicinsk vård.

Norska LO: Folkomröstning!

Vid sin 32:a kongress den 15 maj kräver norska LO att en folkomröstning ska ske i Västsahara.

– Situationen är mycket allvarlig. Människorättsaktivister fångas och trakasseras. Målet måste vara att befolkningen får verkliga sin rätt till självbestämmande genom folkomröstning enligt folkrätten och FN:s beslut, säger LO.

VILL DU VETA MER?

Tidskriften Västsahara
nyheter, bakgrund,
informationsmaterial
www.vastsahara.net

VästsaharaAktionen
25 medlemsorganisationers
kampanjsida
nyheter, bakgrund,
plattform
www.vastsaharaaktionen.se

arso
bakgrund och nyheter på
engelska
www.arso.org

ASVDH
västsaharisk människo-
rättsorganisation
www.asvdh.net

**Støttekomiteen for Vest-
Sahara**
kontinuerlig uppdatering
av nyheter
www.vest-sahara.no

SPS, Sahara Press Service
rapporterar från de väst-
sahariska flyktinglägren
www.spsrasd.info

**Solidaritetskommittén vid
JakobsbergsFolkhögskola**
www.vastsahara.org

**Western Sahara
Resource Watch**
om naturresurserna
www.wsrw.org

Polisario Front
Tel 08-315610

Att beställa
(vastsahara@brevet.nu)

Informationsfoldrar
Muren, minorna,
bombarna, 2009 NY!
Ockuperat område, 2008
NY!
Västsahara, 2006
Foldrarna är gratis.

**Västsahara – Afrikas
sista koloni,**
Lena Thunberg, 2004, 70:-

Sahara Maraton
Fredrik och Johan Persson,
dvd, 18 min. 2004, 150:-

**Glöm inte att
prenumerera!**

Fyra nummer per år
Privatpersoner 100:-
Organisationer 125:-
Stödprenumerat 125:-
Utland 200:-
Pg 204003-8



Globalarkivet

Globalarkivet är ett fritt och öppet arkiv med fulltextsartiklar om hela världen från olika föreningar och tidskrifter bland annat Västsahara. Hemsida: www.globalarkivet.se



FAKTA OM VÄSTSAHARA



Västsahara är till två tredjedelar ockuperat av Marocko sedan 1975. De västsaharier som lyckades fly bor sedan dess i flyktingläger i Algeriet.

Västsahara, som var en spansk koloni, står på FN:s lista över länder som ska avkoloniseras. Sedan 1991 finns en FN-styrka på plats för att genomföra en folkomröstning om Västsaharas självständighet. Vapenvila råder mellan Marocko och den västsahariska befrielse rörelsen Polisario sedan dess. Någon folkomröstning har dock inte ägt rum på grund av Marockos vägran att acceptera ett självständigt Västsahara.

Frankrike och USA är Marockos främsta supportrar. Marocko är en av EU:s största mottagare av ekonomiskt stöd. I maj 2006 undertecknade EU ett sensationellt fiskeavtal med Marocko, där de västsahariska vattnen är inkluderade. Detta strider mot internationell lag.

Sedan maj 2005 har det marockanska förtrycket mot den västsahariska befolkningen i de ockuperade delarna ökat.

THE WORLD IN 1945



**1945: En värld full av kolonier.
2009: VÄSTSAHARA är ännu inte avkoloniserat!**

THE WORLD TODAY

